

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΑΔΑΣ

Συνεπιδόμιμον δια τοῦ Ἑσπερίου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἄρχην παιδαγωγικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παραπλήρως εἰς τὴν γράσιν ἡμῶν ὁμηγεσίας, καὶ δια τοῦ Οὐκραϊνικοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἁριστεῶν καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΔΙ' ἘΝ ἜΤΟΣ
Ἑσπεριακοῦ δραχ. 5.—Ἑσπεριακοῦ φρ. χρ. 7
Δι' συνδρομὰν ἀρχοῦνται τὴν 1^{ην} ἐκάστου μηνὸς
καὶ εἶνε προκληρωταί δι' ἓν ἔτος.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ
ΑΙΘΥΣΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΑΟΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Η. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΑΚΟΥ
Ἐν Ἑλλάδι λεπ. 15.—Ἐν τῷ Ἔξωτ. φρ. χρ. 0,15
ΓΡΑΦΕΙΟΝ Ἐν Ἀθήναις
Ὁδὸς Ἀδίου, 119, ἔναντι Χρυσοσκληραγωγίου.

Περίοδος Β'.—Τόμ. 2^{ος}.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 18 Φεβρουαρίου 1895

Ἔτος 17^{ον}.—Ἄριθ. 7

ΕΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ.

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΕΚΤΟΡΟΣ ΜΑΛΟ
ΒΡΑΒΕΥΘΕΝ ΥΠΟ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ
[Συνέχεια ἴδε σελ. 41.]



«Ἡ δὲ Πετρίνα ἔμενε πρὸ τοῦ τάφου.» (Σελ. 42, στλ. γ.)

— Κ' ἔχεις συγγενεῖς ; ἠρώτησεν ὁ Ἀλατόσκυρος, ἀποβλέπων πρὸς τοὺς ἄλλους μετὰ τρόπου δηλοῦντος ὅτι οἱ συγγενεῖς ἐκεῖνοι δὲν ἦσαν μέγα τι. Καὶ τοῦ εἶν' οἱ συγγενεῖς σου ;

— Πέρα ἀπὸ τὴν Ἀμιένην.

— Καὶ πῶς θὰ πᾶς ἔς τὴν Ἀμιένην ; Ἔχεις χρήματα ;

— Ἐχω, ἀλλὰ δὲν με φθάνουσι διὰ τὸν σιδηρόδρομον. Δι' αὐτὸ θὰ πάγω πεζῇ.

— Καὶ ἔξέρεις τὸ δρόμο ;

— Ἐγὼ ἓνα χάρτην μαζί μου.

— Καὶ ὁ χάρτης σου λέγει ἀπὸ ποῦ μέρος τοῦ Παρισιοῦ θὰ ξεκινήσης γιὰ τὴν Ἀμιένην ;

— Ὅχι· ἀλλὰ ἂν θέλετε νὰ μου δείξετε.»

Ἐκαστος ἔσπευσε νὰ τὴν πληροφορήσῃ καὶ ἐπῆλθε σύγχυσις πληροφοριῶν ἀντιφατικῶν ταύτας δὲ ὁ Ἀλατόσκυρος διεκοιμῆ ἴσως.

« Ἄν θέλης νὰ χαθῆς μέσα ἔς τὸ Παρίσι, ἀκούουσι τί σου λένε αὐτοί. Νὰ τί θὰ κάνης. Νὰ μπῆς ἔς τὸ σιδηρόδρομο τοῦ γύρου, θὰ κλερώσης τριάντα λεπτά ὡς ἐκεῖ που ἀρχίζει ὁ δρόμος τῆς Ἀμιένης, καὶ ἀπὸ κεῖ τραβῆς ὅλο ἴσως. Καὶ πότε θέλεις νὰ φύγης ;

— Τώρα ἀμέσως ἔχω ὑποσχθεῖ ἔς τὴ μητέρα μου νὰ ἀναχωρήσω τώρα ἀμέσως.

— Πρέπει ν' ἀκούσῃς τῆς μητέρας σου, εἶπεν ἡ Μαρκησία. Πήγαινε τὸ λοιπὸν· ἀλλὰ πρῶτα ἔλα νὰ σε φιλήσω. Εἶσαι καλὸ κορίτσι.»

Οἱ δὲ ἄνδρες ἀπεχαιρέτισαν αὐτὴν θλίφαντες τὴν δεξιάν της.

Οὐδὲν πλέον ὑπελείπετο εἰς τὴν Πετρίναν ἢ νὰ ἐξέλθῃ τοῦ Νεκροταφείου· ἀλλ' ἐπέστη, καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τὸν τάφον ὃν εἶχε καταλίπῃ. Ἡ δὲ Μαρκησία, μαντεύουσα τὸν σκοπὸν της, παρενέβη λέγουσα :

« Ἄφ' οὗ πρέπει νὰ φύγης, φύγε τώρα ἀμέσως· αὐτὸ εἶνε τὸ καλλίτερον.

— Ναι, πήγαινε», προσέθηκεν ὁ Ἀλατόσκυρος.

Ἡ Πετρίνα ἀπεχαιρέτισε πάντας διὰ νεύματος τῆς κεφαλῆς καὶ ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν, ὅπερ περιέβαλε δι' ὄλης αὐτῆς τῆς εὐγνωμοσύνης, ἔπειτα ἀπεμακρόνθη κατεσπευσμένη καὶ ἔχουσα τὰ νῦτα τεταμένα, ὡς ἐάν ἐφευγε καταδιωκόμενη.

« Προσέρω ἓνα ποτηράκι, εἶπεν ὁ Ἀλατόσκυρος.

— Δὲν θὰ βλάψῃ», ἀπακρίθη ἡ Μαρκησία.

Ὁ δὲ Κυπρῖνος τὸ πρῶτον ἤδη ἤνοιξε τὰ χεῖλη καὶ ἠκούσθη λέγων :

« Τὸ καίμενο ! »

Ἡ Πετρίνα ἀνελοῦσα εἰς τὴν ἀμαξοστοιχίαν τῆς ζώνης τῶν Παρισίων, ἐξῆγαγεν ἐκ τοῦ θυλακίου της μικρὸν χάρτην ὁδοιοπορικὴν τῆς Γαλλίας, ὃν εἶχε πολλακις συμβουλευθῆ ἀφ' ὅτου ἐξῆλθεν ἐκ τῆς Ἰταλίας καὶ ὃν ἐγίνωσκε νὰ μεταχειρίζεται. Ἀπὸ Παρισίων εἰς Ἀμιένην ἡ ὁδὸς ἦτο εὐκολὸς· οἱ διάφοροι σταθμοὶ δι' ὧν ἐμελλε νὰ διέλθῃ ἐσημειοῦντο εὐκρινῶς ἐπὶ τοῦ χάρτου. Γινώσκουσα δὲ νὰ προσδιορίξῃ τὰς ἀποστάσεις, ὑπελόγησεν ὅτι μέχρι τοῦ Μαρκοῦ ἦσαν ἑκατὸν πενήκοντα χιλιόμετρα. Ἐὰν λοιπὸν διήνυε τακτικῶς τριάκοντα χιλιόμετρα τὴν ἡμέραν, τὸ ταξιδεῖόν της ὄφειλε νὰ διαρκῆσῃ ἐπὶ πέντε ἡμέρας.

Ἀλλὰ θὰ ἠδύνατο νὰ διανύῃ τακτικῶς τὰ τριάκοντα ταῦτα χιλιόμετρα καὶ νὰ συνεχίξῃ αὐτὰ τὴν ἐπιούσαν ;

Ἀκριβῶς ἐπειδὴ ἦτο συνηθισμένη εἰς τὰς πορείας, διότι εἶχεν ὁδοιπορήσῃ ἐπὶ πλείστας ὄσας ὥρας παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ Παλληκαρᾶ, ἐγίνωσκεν ὅτι δὲν εἶνε τὸ αὐτὸ ἑκτακτος πορεία τριάκοντα χιλιόμετρων καὶ τακτικῆς ἐπανάληψις αὐτῆς ἐπὶ ἡμέρας πολλὰς· διότι οἱ πόδες ἀλόγουσι καὶ τὰ γόνατα καθίστανται δύσκαμπτα. Ἐπειτα δὲ τί καιρὸς θὰ ἦτο κατὰ τὴν πενθήμερον ταύτην ὁδοιπορίαν ; Ἡ εὐδία ἤθελε τάχα διαρκῆσῃ ; Ὑπὸ τὸν ἥλιον ἠδύνατο νὰ βαδίξῃ, ὅσας καὶ ἂν ἦτο ὁ κῦσων· ἀλλὰ τί ἤθελε κάμῃ ὑπὸ τὴν βροχὴν, μόνον κάλυμμα ἔχουσα τὸ ῥάκος της ; Λαιμαρὰν ἑαρινὴν νύκτα ἠδύνατο

κάλλιστα να κατακλιθῆ ἐν ὑπαίθρῳ ὑπὸ τὴν σκέπην δένδρου τινός ἢ λόχμης ἄλλ᾽ ἀπὸ τῆν ἐκ φύλλων δεχομένη τὴν δρόσον, παρέχει διόδον εἰς τὴν βροχὴν καὶ καθίστα τὰς σταγόνας αὐτῆς ἀδρότερας. Πολύλακίς εἶχε βραχὴ καὶ δὲν τὴν ἐφόδιζε βροχὴ βραγδαία καὶ αἰφνίδιος· ἀλλὰ θὰ ἠδύνατο νὰ διαμένῃ κατάβρεκτος ἐπὶ πέντε ἡμέρας ἀπὸ πρωίας μέχρι ἑσπέρας καὶ ἀπὸ ἑσπέρας μέχρι πρωίας;

Ἡ Πετρίνα δὲ ἀπεκρίθη πρὸς τὸν Ἀλατοσύρον ὅτι καὶ χρήματά της δὲν ἐξήρχοντο νὰ ταξειδεύσῃ διὰ τοῦ σιδηροδρόμου, ὑπεδείκνυν, ὡς καὶ αὐτὴ ἐνόηε, ὅτι ἤθελον ἐξαρκέσῃ, ἐὰν ἐταξείδευε πεζῇ, ἐπὶ τῷ ὄρει μόνον ὅτι τὸ ταξίδιον τοῦτο δὲν ἤθελε παραταθῆ.

Καὶ οὕτως εἶχε πέντε φράγκα καὶ τριάκοντα πέντε λεπτά ὅτε ἐξῆλθεν ἐκ τῆς μάνδρας τοῦ Ἀλατοσύρου, καὶ ἐπειδὴ ἔδωκε τριάκοντα λεπτά εἰς τὸ εἰσιτήριον τοῦ σιδηροδρόμου, τῇ ὑπελείπετο ἐν πεντόφραγκον καὶ ἓν πεντάλεπτον, οὕτως ἤκουε τὸν ἦχον ἐν τῷ θυλακίῳ τοῦ ὑποφορίου της· ὁσάκις ἐκινετο ἀποτόμως.

Ὄφειλε λοιπὸν νὰ οἰκονομήσῃ τὰ χρήματα ταῦτα ἐφ' ὅσον διήρκει καὶ τὸ ταξίδιον, μάλιστα δὲ καὶ περιπέλει, ὥστε νὰ δυνηθῆ νὰ συντηρηθῆ ἡμέρας τινὰς ἐν Μαρκοῦρ.

Ἀλλὰ θὰ ἦτο δυνατόν;

Δὲν εἶχε λύση τὸ ζήτημα τοῦτο καὶ τὰ συναθῆ πρὸς αὐτὸ, ὅτε ἡ ἀμαξοστοιχία ἐστάθη εἰς τὸν σταθμὸν. Ἡ Πετρίνα κατέβη καὶ ἐξηκολούθησε πεζῇ.

Καὶ ἦδη οὐδὲν ἄλλο εἶχε νὰ πράξῃ ἢ νὰ βαδίσῃ κατ' εὐθείαν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἥλιος θὰ ἔμενεν ἀκόμη δύο καὶ τρεῖς ὥρας ἐν τῷ οὐρανῷ, ἡ Πετρίνα ἠλπίζεν ὅτι ὅταν δύσῃ θὰ εὐρεθῆ ἀρκετά μακρὰν τῶν Παρισίων, ὥστε νὰ δυνηθῆ νὰ πλαγιάσῃ ἐν τῇ ἐξοχῇ, τοῦτο δὲ ἦτο καὶ τὸ προτιμότεον.

Ἀλλ' ὁμως παρὰ προσδοκίαν αἱ οἰκίαι διεδέχοντο τὰς οἰκίας, τὰ ἐργαστήρια διεδέχοντο τὰ ἐργαστήρια ἀνευ διακαπῆς, καὶ ἐφ' ὅσον ἠδύνατο νὰ φθάσῃ ὁ ὀφθαλμὸς της οὐδὲν ἄλλο ἐβλεπεν ἐν τῇ εὐρείᾳ ἐκείνῃ πεδιάδι, ἢ στέγας καὶ ὑψηλὰς καπνοδόχας ἐξερρυγομένους μαύρου καπνοῦ συστροφάς. Ἐκ τῶν ἐργαστηρίων τούτων, ἐκ τῶν ὑποστέγων, ἐκ τῶν φυλοργείων ἐξήρχοντο ὀρυβοὶ φοβεροὶ, μυκηθμοὶ, βόμβοι τῶν μηχανῶν, συριγμοὶ ὀξεῖς ἢ βραγχώδεις, ἐκπνοαὶ ἀτμοῦ, ἐν αὐτῇ δὲ τῇ ὁδῷ ἐντὸς πυκνοῦ νέφους κοινορτοῦ πυρρόχρου ἀμάξια, κάρρα, τροχιόδρομοι ἐβαδίζον εἰς γραμμὴν ἢ διασταυροῦντο εἰς πυκνὰς σειράς.

Ὅσα δὲ τῶν κάρρων εἶχον καλύμματα πεπισσωμένα, ἐπ' αὐτῶν ἐπανελαμβάνετο ἡ ἐπιγραφή ἢ κινήσασα τὴν περιεργίαν τῆς Πετρίνας: «Κλωστήρια Μαρκοῦρ· Βουλφράν Παιναδαοάν».

Λοιπὸν ἦσαν ἀτελεῦτητοι οἱ Παρισιοὶ! Δὲν θὰ ἐξήρχετο λοιπὸν ἐξ αὐτῶν! Δὲν ἐφοβέτο δὲ τὴν ἐρημίαν τῶν ἀγρῶν, τὴν σιωπὴν τῆς νυκτός, τὰ μυστήρια τῆς αἰαῖς, ἀλλὰ τοὺς Παρισίους, τὰς οἰκίας αὐτῶν, τὸ πλῆθος, τὰ φῶτα.

Πίναξ κυανοῦς ἐν τῇ γωνίᾳ οἰκίας τινὸς ἐκλήροφθη τὴν Πετρίναν ὅτι εἰσῆρχετο εἰς Ἅγιον Διονύσιον, ἐν ᾧ ἐνόμιζεν ὅτι ἐξηκολούθει εὐρισκομένη ἐν Παρισίῳ. Ἐκ τούτου ἀνεθάρρησε, διότι μετὰ τὸν Ἅγιον Διονύσιον θὰ ἤρχιζε βεβαίως ἡ ἐξοχῇ.

Πρὶν ἢ ἐξέλθῃ τῶν Παρισίων, εἰ καὶ οὐδαμῖαν ἠσθάνετο ὄρεσιν, διενόηθη νὰ ἀγοράσῃ τεμάχιον ἄρτου καὶ νὰ τὸ φάγῃ πρὶν κοιμηθῆ. Εἰσήλθε δὲ πρὸς τοῦτο εἰς τὴν ἀρτοπωλείον.

«Μοῦ δίδετε ὄλιγον ψωμί;

— Ἐγχεῖς λεπτά; ἠρώτησεν ἡ ἀρτοπώλις μετὰ δυσπιστίας ἀποβλέπουσα πρὸς τὴν κορασιῶδα.

Ἡ Πετρίνα ἀπέθιχε τὸ πεντόφραγκον ἐπὶ τῆς τραπέζης τῆς ἀρτοπώλιδος.

«Χαλάσετε μὲν αὐτὸ τὸ πεντόφραγκον.»

Πρὶν ἢ κόψῃ τὸν ζητούμενον ἄρτον ἔλαβε τὸ ἀργυροῦν νόμισμα καὶ τὸ ἐξήτασε.

«Τί εἶνε τοῦτο; ἠρώτησε δοκιμάζουσα τὸν ἦχον αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ μαρμάρου τῆς τραπέζης.

— Ὡς βλέπετε, εἶνε πεντόφραγκον.

— Καὶ ποῖός σου εἶπε νὰ δοκιμάσῃς νὰ μοῦ το περάσῃς ἑμένα αὐτό;

— Κανείς· μόνον σὰς εἶπα νὰ μου δώσετε ψωμί διὰ νὰ φάγω.

— Καὶ ἐγὼ σου λέω τὸ λοιπὸν ὅτι δὲν θὰ πάρῃς ψωμί, καὶ τὸ καλὸ πού σου θέλω νὰ φύγῃς μίᾳ ὥρᾳ ἀρχήτερα, μὴ φωνάζω καὶ σε συλλάβουν.»

Ἡ Πετρίνα δὲν ἦτο εἰς κατάστασιν νὰ ἀντισταθῆ.

«Καὶ διατί νὰ μέ συλλάβουν;

— Γιατί εἶσαι κλέφτρα.

— Ὡ! κυρία!

— ... καὶ κολεμᾶς νὰ μου περάσῃς κἀλπικο κάλλαρο. Ἔλα φύγε, κλέφτρα, κουρελλοῦ. Στάσου νὰ φωνάζω ἐν' ἀστυφύλακα.»

Ἡ Πετρίνα εἶχε τὴν συνείδησιν ὅτι δὲν εἶνε κλέφτρια, εἰ καὶ δὲν εἴξευρεν ἐὰν τὸ τάλληρὸν της ἦτο γνήσιον ἢ κίβδηλον· ἀλλ' ὁμως ἄστεγος ἦτο, διότι οὔτε κατοικίαν εἶχεν, οὔτε γονεῖς. Τί θὰ ἔλεγε πρὸς τὸν ἀστυφύλακα; πῶς θὰ ὑπερήστικεν εαυτὴν ἐὰν τὴν συναλάμβανον; Τί θὰ τὴν ἐκαμνον;

Πᾶσαι αὗται αἱ ἐρωτήσεις διηλλθον τὸν νοῦν αὐτῆς ἀστραπηδῶν· ἀλλὰ τοιαύτη ἦτο ἡ ἀμνηχανία της, ὥστε πρὶν ἢ ὑπακοῆσθαι εἰς τὸν φόβον ὅστις συνέσφιγγεν ἦδη τὸν λαιμόν της, ἐσκέφθη τὸ τάλληρὸν της.

«Ἄν δὲν θέλετε νὰ μου δώσετε

ψωμί, τοῦλάχιστον δότε μου τὸ πεντόφραγκόν μου, εἶπεν ἐκτείνουσα τὴν χεῖρα.

— Για νὰ πᾶς νὰ το περάσῃς ἄλλοῦ· εἶσαι εἰ; Ὅθι το κρατήσω ἐγὼ καὶ ἂν θέλῃς νὰ μοῦ το πᾶρῃς, κόπιασε φέρε μου ἐν' ἀστυφύλακα νὰ το κυττάξωμε μαζί. Ὡς τόσο ἄδειασέ μου τὴ γωνιά· ἐδῶ εἰς ἀκόμα, κλέφτρα;

Αἱ κραυγαὶ τῆς ἀρτοπώλιδος ἤκούοντο ἐκ τῆς ὁδοῦ· τρεῖς δὲ ἢ τέσσαρες διαβάται εἶχον σταθῆ καὶ λόγοι διημιέοντο μετὰ περιεργίας.

«Τί τρέχει;

— Τὸ κορίτσι αὐτὸ ἐπολέμησε· νὰ σπάσῃ τὸ συρτάρι τῆς ψωμοῦς.

— Ἄμ' του φαίνεται δά.

— Πρὸθενά ἀστυνομία ὅταν τὴν θέλῃ κνεῖς.»

Ἐμμανῆς ἡ Πετρίνα ἤρῳτα εαυτὴν ἐὰν θὰ κατώρθωνε νὰ ἐξέλθῃ. Τὴν ἀφήκαν δὲ νὰ διέλθῃ, ἀλλὰ προπέμποντες δι' ὕβρων καὶ κατακραυγῶν. Δὲν ἐτόλμησε ν' ἀπέλθῃ δρομαία, ὡς ἐπεθύμει, οὐδὲ νὰ ἐπιστραφῆ ὅπως ἴδῃ μήπως τὴν καταδιώκωσι.

Τέλος μετὰ τινὰ λεπτά ἀτινά τῃ ἐφάνησαν ὄρει, εὐρέθη ἐν τῇ ἐξοχῇ καὶ ὅπως δῆποτε ἀνέπνευσεν. Οὔτε σύλληψις, οὔτε πλέον ὕβρεις!

Καὶ ναί μὲν ἠδύνατο καὶ νὰ εἴπῃ: οὔτε ἄρτος, οὔτε πλέον χρήματα· ἀλλὰ τοῦτο ἦτο ζήτημα τοῦ μελλοντος. Οἱ κατὰ τὰ τρία τέταρτα πεπνυγμένοι, ὅτε ἀνέρχονται εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὕδατος, δὲν ἔχουσι τὸν νοῦν αὐτῶν νὰ ἐρωτήσωσι πῶς θὰ δεικνῆσων τὴν ἐσπέραν καὶ πῶς θὰ γευματίωσι τὴν ἐπιούσαν.

Ἄλλ' ὁμως μετὰ τὴν στιγμιαίαν ἀνακούφισιν διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν αὐτῆς, ἡ σκέψις, τοῦ φαγητοῦ τῇ ἐπεβλήθη κτηνωδῶς ἂν μὴ ὡς πρὸς τὴν ἐσπέραν ἐκείνην, ἀλλ' ὅπως δῆποτε ὡς πρὸς τὴν ἐπιούσαν καὶ τὰς ἐπομένους ἡμέρας. Δὲν ἦτο δὲ τὸσον μικρὰς ἡλικίας ὥστε νὰ φαντάζεται ὅτι ὁ κυρετός τῆς λύπης θὰ τὴν ἔτραφε διὰ παντός καὶ ἐγίνωσκεν ὅτι δὲν βαδίζει τις μὴ τρώγων. Διαθέτουσα δὲ τὰ τοῦ ταξιδίου της οὐδὲ μὴ οὐκ ἐπέλογισεν τοὺς κόπους τῆς πορείας, τὸ ψῦχος τῶν νυκτῶν καὶ τῆς ἡμέρας τὸν καύσωνα, ἐνόμιζε δὲ ὡς μέγα τι τὴν τροφὴν ἢ τὴν ἐξασφάλιζε τὸ ἀργυροῦν πεντόφραγκον. Ἀλλ' ἦδη δτε τὴν ἀφῆρσαν τὰ πέντε φράγκα της καὶ μόνον ἓν πεντάλεπτον ὑπελείπετο, πῶς θὰ ἠγόραζε τὸν ἐπιούσιον ἄρτον; Τί θὰ ἔτρωγε;

Ἀυτομάτως ἀπέβλεψε πρὸς τοὺς ἐνθεν καὶ ἐνθεν τῆς ὁδοῦ ἀγρούς· ὑπὸ τὸ διαφεύγον φῶς τοῦ δύοντος ἡλίου ἐξῆλποντο φυτεῖαι, σιτηρά, ἐν τῇ πρώτῃ ἀνήθει, τεῦτλα πρασινίζοντα, κρόμμυα, λάχανα, διάφορα εἶδη τριφυλλίου· ἀλλ' οὐδὲν τούτων ἦτο φαγώσιμον· ἀλλὰ καὶ ἐὰν ὑπῆρχον πεπνῶνα ὄριμα ἢ φρούλαι ἐν ἀφρονίᾳ, τί ἤθελον τὴν χρησιμεύσῃ; Δὲν ἠδύνατο νὰ ἀπλώσῃ τὴν χεῖρα καὶ νὰ κόψῃ, ὅπως δὲν ἠδύνατο καὶ νὰ τὴν ἀπλώσῃ ἐπικαλουμένη τὴν ἐλεημοσύνην τῶν διαβατῶν. Ὅυτε κλέπτρια, οὔτε ἱσαίτις ἀλήτης.

Ἄ! πόσον θὰ ἤθελε νὰ συναυτήσῃ ἀθλίαν τινὰ ὡς αὐτὴν καὶ νὰ τὴν ἐρωτήσῃ· πόθεν ὤσιν οἱ ἄλλοι οἱ διερχόμενοι τὰς ὁδοὺς τῶν πεπολιτισμένων χωρῶν.

Ἄλλ' ὑπῆρχεν ἐπὶ τῆς γῆς ἀνθρώπος ἀθλιὸς καὶ δυστυχῆς ὅσον αὐτὴ, μόνος, ἀνευ ἄρτου, ἄστεγος, ἀπροστάτευτος, καταβεβλημένος, συντετριμμένος, τὴν καρδίαν ἔχων ἐστραγγαλισμένην καὶ τὸ σῶμα πύρεσσον ὑπὸ τῆς δυσθυμίας;

Καὶ ὁμως ὄφειλε νὰ βαδίσῃ, ἀγνοοῦσα ἐὰν κατὰ τὸ τέρμα τῆς πορείας της ἤθελε τὴν ἀνοιχθῆ θύρα τις.

Ο ΦΑΡΟΣ

Ἡ Ἄρτεμις ἐπεβιάσθη μετὰ τοῦ μεγαλύτερου της ἀδελφοῦ εἰς τὸ ἀτμόπλοιον, τὸ ὅποιον διερχόμενον διὰ Σκοπέλου φθάει εἰς Πειραιᾶ.

Εἶνε ἡ πρώτη φορὰ κατὰ τὴν ὁποίαν ταξειδεύει ἡ δωδεκάετις κόρη, ἂν καὶ νησιώτισσα, φοβεῖται τὴν θάλασσαν, καὶ οὐδέποτε θ' ἀπεράσῃε νὰ ταξειδεύσῃ, ἂν δὲν ἔμπρεπε νὰ εἶθῃ εἰς Ἀθήνας, νὰ ἐμβῇ εἰς τὸ ἄριστον Παρθενωγενεῖον τῆς πρωτευούσης. Ἀλλ' ἂν αὐτὴ κἀθῆται ζαρωμένη εἰς τὴν ἐξέδραν τὴν προωρισμένην διὰ τοὺς ἐπιβάτας τῆς πρώτης θέσεως, ὁ ἀδελφός της, ὁ Θεμιστοκλῆς, ὅστις ἐταξείδευσε πολλάκις καὶ δὲν τὴν φοβεῖται τὴν θάλασσαν καὶ τὸ ὄνειρόν του εἶνε νὰ γίνῃ ἀξιωματικὸς τοῦ ναυτικοῦ, εἶνε κατευχαριστήμενος. Συνομιλεῖ μὲ τὸν ὑποκλιάρχον καὶ τοὺς ναύτας, ζητεῖ πληροφορίας περὶ ὧλων, καὶ θέλει ὅλα νὰ τα ἴδῃ.

Οἰανδήποτε ἀπορίαν λοιπὸν ἔχει ἡ Ἄρτεμις ἐρωτᾷ τὸν Θεμιστοκλῆα, ἀκούει δὲ τοὺς λόγους τοῦ μὲ σεβασμὸν ὅταν οὐτός τῇ ὁμιλῇ περὶ τοῦ ἀτμοῦ, τῆς ἑλικίας, τοῦ πηδαλίου, καὶ τῇ δίδει ἐξηγήσεις λεπτομερεῖς . . . ἀπὸ τὰς ὁποίας αὐτὴ δὲν ἐννοεῖ πολλάκις τίποτε.

Ὁ Θεμιστοκλῆς, ἄρ' οὐ δὲν εἰμπόρεσε νὰ ἐμπνεύσῃ θάρρος εἰς τὴν ἀδελφήν του ὥστε νὰ σηκωθῆ ἀπὸ τὴν θέσιν της καὶ νὰ τα ἐπεξεργάζεται ὅλα μαζί της ἦλθε κ' ἐκάθησε πλησίον της. Ἡ Ἄρτεμις βλέπει τὰ κύματα καὶ σφίγγεται ἡ καρδιά της. Τὴν νύκτα ἡ θάλασσα εἶνε θλιβερά. Τὰ μικρὰ ἄστρα κρύπτονται ὀπισθεν τῶν συννέφων καὶ τὸ σκότος γίνεται βαθύ.

Ἐν τούτοις τὸ ἀτμόπλοιον δὲν σταματᾷ, προχωρεῖ εἰς τὸ σκότος. Ἄν βυθισθῆ ἔξωφρα;

Ἡ ἰδέα αὕτη ἐμπνεῖ μεγάλην ἀνησυχίαν εἰς τὴν Ἄρτεμιν· λαμβάνει τὸν βραχίονα τοῦ ἀδελφοῦ της καὶ συσφιγμένην κλησίον του, τῇ λέγει χαμηλοφώνως:

— Θεμιστοκλῆ, εἶσαι βέβαιος ὅτι τὸ ἀτμόπλοιο ξεύρει τὸ δρόμο του.

— Ὡ, βέβαια, λέγει οὗτος μειδιῶν μὴ φοβέσθαι.

— Ἄλλὰ, λέγει δειλῶς ἡ Ἄρτεμις, εἶνε τόσο σκοτάδι . . .

— Τί; τὸ βράδυ ὅταν τρώγωμεν ἡμεῖς καμμία φορὰ εἰς τοῦ παπποῦ, δὲν εὐρίσκομε τὸ δρόμο νὰ ἐπιστρέψωμε εἰς τὸ σπίτι μας;

— Δὲν εἶνε τὸ ἴδιο . . . οἱ δρόμοι φωτίζονται μὲ φανάρια . . . ἐν ᾧ ὁ δρόμος τῶν πλοίων . . .

— Αἱ, ἐξακολουθεῖ ὁ Θεμιστοκλῆς μετὰ τῆς αὐτῆς ἀταραξίας, καὶ αὐτὸς φωτίζεται . . .

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ι. ΦΕΡΜΠΟΣ

Φωτίζεται ὁ δρόμος τῶν ἀτμοπλοίων! ἀναφωνεῖ ἡ Ἄρτεμις καὶ ἡ σκέψις αὐτῆς τὴν κάμνει νὰ γελά, μαλονοῦτι εἶνε τὸσον φοβισμένη.

— Τότε λοιπὸν! δεῖξέ μου, λέγει πρὸς τὸν Θεμιστοκλῆα, τὰ φῶτα τῆς θαλάσσης.

— Κῦτταξε ἐκεῖ, ἀπαντᾷ οὗτος, ἐν σημείον εἰς τὸν ὄριζοντα· βλέπεις ἐκεῖνο τὸ φῶς;

— Ναί, λέγει ἡ Ἄρτεμις, τί εἶνε;

— Εἶνε φάρος· τέτοιοι φάροι εἶνε ἀγαμμένοι εἰς τὰς ἀκτὰς, εἰς νήσους, εἰς τὴν εἴσοδον τῶν λιμένων, εἰς ὅλα τὰ ἐπικίνδυνα μέρη, ὅπου θὰ συντρίβοντο τὰ πλοῖα, ἂν δὲν τα εἰδοποιούσαν ὅτι ἐκεῖ εἶνε κίνδυνος.

— Ἄ, ἀνέκραξεν ἡ Ἄρτεμις, ἀλλ' ἡ φωνή της δὲν ἐκφράζει τῶρα δυσπιστίαν, ἀλλ' εὐχαριστήσιν. Τί λαμπρὰ ἰδέα! Πόσος ἀρά γε νὰ τὸ πρωτοεσκέφθῃ;

Ὁ Θεμιστοκλῆς σεῖει τὴν κεφαλὴν του.

— Ἡ ἐφεύρεσις αὕτη εἶνε πολὺ παλαιά, εἶπε. Οἱ ἀρχαῖοι ἤναπτον φῶς εἰς ὑψηλά τινα μέρη διὰ νὰ ὀδηγῶσι τὰ πλοῖα τὴν νύκτα καὶ νὰ τα προφυλάττωσιν ἀπὸ τὸ νὰ πέσωσιν εἰς τοὺς βράχους· ἀλλ' εἰς τὴν ἐποχὴν ἐκείνην τὰ μέσα τοῦ φωτισμοῦ ἦσαν ἀτελῆ καὶ πολὺ θάποροισαν οἱ ἀρχαῖοι ἂν ἐβλεπαν ποίαν τελειότητα ἔχουν οἱ φάροι τῶν ἡμερῶν μας καὶ ποίαν δύναμιν ἔχει τὸ φῶς των.

— Ἄς εἶνε, ὁ σκοπὸς των ὁμως ἦτο καλός, ἔκαμναν ὅτι εἰμποροῦσαν καὶ ἦτο ἐξυπνάδα καὶ αὐτὸ ὅτι ἀναπταν φῶς εἰς τὰ ὑψηλὰ μέρη.

— Βέβαια, καὶ ἀποδείξεις εἶνε ὅτι τὸ ἴδιον κάμνον καὶ τώρα . . . με τὰς μεταβολὰς, τὰς ὁποίας ἐπέφερεν ἡ πρόοδος. Ἐνας γάλλος σοφὸς ὁ Βορδὰ ἐσκέφθη, τὴν φωτιά τὴν ὁποίαν ἤναπταν με ξύλα καὶ με κάρβουνα νὰ τὴν αντικαταστήσῃ με λύχνους, οἱ ὅποιοι νὰ ἔχουν ἀνταγωγαστήρας· ἀργότερα εἰς μηχανικὸς ὀνομαζόμενος Φρενέλ, ἐπενόησε τὸ τυρινὸν σύστημα τῶν φάρων.

Ἡ Ἄρτεμις ἠκροῦτο μὲ πολλὴν προσοχὴν, μὲ πολλὴ ἐνδιαφέρον.

— Οἱ τυρινοὶ φάροι ἐξηκολούθησεν ὁ Θεμιστοκλῆς ἔχουν φ α κ ο υ ς, δηλαδὴ ὕδατος που μεγεθύνουν τὰ πράγματα, αὐξάνουν ἐπομένως τὴν δύναμιν καὶ τὴν προέκτασιν τοῦ φωτός, ὥστε νὰ φαίνεται ἀπὸ πολλὰ μίλια μακρὰν. Διὰ νὰ εἰμποροῦν ὅσοι ταξειδεύουν νὰ διακρίνουν τοὺς φάρους, ὁ Φρενέλ ἐσκέφθη νὰ κάμη ποικίλον τὸ φῶς των. Ἵπάρχουν λοιπὸν φάροι μὲ σταθερὸν φῶς, οἱ ὅποιοι φέγγουν χωρὶς διακοπὴν, ἄλλοι τῶν ὁποίων τὸ φῶς φαίνεται καὶ χάνεται ἀλληλοδιαδόχως· ἄλλοι φάροι ἔχουν χρωματιστὸν φῶς, κόκκινον, πράσινον. Οἱ ναυταὶ οἱ ὅποιοι ἐπανερχονται ἀπὸ μακρὰν ταξείδια, τοὺς γνωρίζουν. Ὅταν τοὺς βλέ-

ΣΠΟΥΔΑΙΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ



Ω! Ω! Πολύ σπουδαία σήμερα τα τηλεγραφήματα από την Ίακωνίαν!

πουν' είνε βέβαιοι ότι θα εύρουν τον λιμένα. Μην ανησυχής λοιπόν, Άρτεμις, ο πηδαλιούχος βλέπει τον δρόμον.

— Βλέπεις, εξηκολούθησεν ο Θεμιστοκλής με ένθουσιασμόν, όταν ειξεύρη κάνας την ιστορίαν των φάρων, τους αγαπά ως ζωντανούς φίλους πού μας κρατούν και μας βοηθούν να γλυτώσωμεν από τον κίνδυνον.

Ο Θεμιστοκλής γνωρίζει κάλλιστα την ιστορίαν των φάρων και εμπορεί να ειπή εις την αδελφήν του με ποίαν εργασίαν και με ποίους κινδύνους ύψωθη εκεί ύψηλά το εύρηγτικόν εκείνο φώς διότι συχνά οι φάροι κατασκευάζονται επί βράχων κυματοδαρμένων. Έν φ' δέ το πλοΐον εξεκολουθεϊ τον δρόμον του ασφαλώς ως να ήτο ημέρα, ή Άρτεμις ήσυχος τώρα μανθάνει ν' αγαπά τους φάρους. Μανθάνει δε και άλλο τι άκόμη.

Μανθάνει να σέβεται τους σοφούς οι οποιοι νύκτα και ημέραν κατατρίβουσι την ζωήν των εις επινοήσιν έφευρέσεων, αι οποια εξασφαλίζουν την εύζωϊαν και την ασφάλειαν όλων, και τας οποίας οι περισσότεροι έπωφελούνται, χωρίς καν να έρωτήσουν οι άχάριστοι, ποιοι είνε οι έφευρέται των.

Μανθάνει να άκειμξ τους ναύτας, τους ταπεινούς εργάτας της θαλάσσης, οι οποιοι συνεισφέρουν τας δυνάμεις των και τον κόπον των εις το κοινόν της προόδου έργον, και των οποίων ή προσπάθεια

δσον μικρά και αν είνε, είνε πλήρης δυσκολιών και κινδύνων.

Μανθάνει τέλος να συμπονη με εύγνωμονα καρδίαν έλους τους άγνωστους των οποίων δέχεται τας υπηρεσίας, χωρίς να το γνωρίζη! . . . Και τους οφθαλμούς προσηλωμένους έχουσα επί του φάρου συλλογίζεται τον πτωχόν φύλακα, του οποίου ούδέποτε θα μάθη το όνομα και ο οποίας, εκεί κάτω, άγρυπνεί επί αυτής, γενναίος και ύπομονητικός, έν μέσω της σκοτίας και της βοής των κυμάτων! . . .

Ο Θεμιστοκλής έχει δικαίον ν' αγαπά τον φάρον ως φίλον, διότι το φώς του έγκλείει πολλά πράγματα εις εκείνους τους οποίους ένθαρρύνει, των οποίων προστατεύει την ζωήν, διδάσκει την άμοιβαίαν έμπιστοσύνην και την αλληλοβοήθειαν, την εργασίαν και την έπιμονήν, το πνεύμα του καθήκοντος και της θυσίας.

Κοράσια της ηλικίας την οποίαν έχει ή Άρτεμις δεν εμπορούν τίποτε άκόμη να πράξουν δια τους άλλους, αλλά θα έλθη ή ώρα των να επιτελέσουν και αυτά το καθήκον των και πρέπει να παρασκευάζωνται προς τοϋτο.

Ο καιμένος ο φάρος παλαίε άκαταπαύστως, νύκτα και ημέραν, κληττόμενος ύπδ της θαλάσσης, σειόμενος ύπδ της καταγίδος, αλλά κάθε νύκτα ανάπτει το φώς του και φέγγει μέχρι πρωίας. Είνε το καθήκον του, και είμεθα βέβαιοι ότι θα το έκτελέση. Σοφία ΔΗΜΟΥ

ΧΉΝΕΣ

Είς χωρικός κρατών μακράν βάρδον έφερε χήνας από το χωρίον του να τας πωλήση εις την αγοράν. Έπειδή εδιάλετο να φθάση γρήγορα, έκακομεταχειρίζετο τας χήνας αι οποια εβάδιζον άργά. Αι χήνες λοιπόν όταν άκήντησαν ένα διαβάτην εις τον δρόμον ήρχισαν να παραπονώνται δια τον κύριόν των.

— Είμεθα τα πλέον δυστυχισμένα πλάσματα του κόσμου! Ιδέ τον πάς μας σκουνητά σαν να είμεθα πρόστυχες χήνες. Ο άμαθής δεν ξεύρει πως πρέπει νό μας σέβεται, διότι καταγόμεθα από τας έξακουσμένας εκείνας χήνας που έσωσαν μίαν φοράν την Ρώμην και τας τιμά έλος ο κόσμος.

— Καλά, αλλά σεΐς γιατί γυρεύετε να σας τιμούν; έρωτά ο διαβάτης.

— Οι πρόγονοί μας . . .

— Ναι, καλά, το εδιάβασα, αλλά σεΐς τί μεγάλο κατόρθωμα έκάματε και θέλετε να σας τιμούν;

— Οι πρόγονοί μας έσωσαν την Ρώμην; θέλεις κι' άλλο;

— Και σεΐς;

— Ημεΐς τίποτε.

— Αι, λοιπόν γι' αυτό θέλετε να σας τιμούν; άφήστε ήσυχους τους πρόγονους σας, εκείνους τους τιμούν δι' ό,τι έκαμαν, σεΐς όμως δεν είσθε δια τίποτε άξιοι παρά μόνον δια ψητό.

Ο μύθος οϋτος δεν χρειάζεται επιμόθιον, πόσας τοιαύτας χήνας άπαντώμεν καθ' ήμέραν εις τον δρόμον!

(Έκ των μύθων του ΚΡΙΑΩΦ)

ΔΙΑΤΗΡΗΣΙΣ ΤΩΝ ΩΩΝ

Έχομεν πάντοτε ανάγκην φών, αλλά οι όρνιθες δεν γεννοϋν πάντοτε. Οι άνθρωποι λοιπόν έσκέφθησαν:

— Καλή δουλειά θα ήτο αν εμπορούσαμεν να οικονομούμεν τα αυγά την έπιτην που είνε πολλά και τα εφυλάττομεν δια τον χειμώνα, οτε δεν έχομεν άρκετά. Αλλά τα αυγά όταν χαλοϋν δεν αξίζουν τίποτε, πρέπει λοιπόν να εβρωμεν τρόπον να τα διατηρώμεν νωπά.

Αλλά διατί τα φά χαλοϋν;

Το κέλυφος του φώυ έχει πολλας μικράς τρύπας, τας οποιας ο οφθαλμός δεν εμπορεί να διακρίνη, ονομαζόμενας πόρος, ο άήρ εισερχόμενος δια των πόρων χαλά το φών. Δια να προφυλάξωμεν λοιπόν τα φά πρέπει να εμποδίσωμεν τον άέρα να έμβη εις τα φά.

Αν τα έτέτομεν έντός κιβώτιου γεμάτου από πίτυρα ή από στάκτην φιλοκοσμησμένην, θα έπροφυλάττοντο, αλλά όχι άρκετά, δσον λεπτή και αν είνε ή κόνις της στάκτης ο άήρ εισέρχεται δια μέσον των μικρών κόκκων της.

Αν εμπορούσαμεν να στομπώσωμεν τας μικράς τρύπας του κελύφους! Και πράγματι, εμπορούμεν. Διαλύομεν έν χιλιόγραμμον ασβέστου εις δέκα δώδεκα λίτρας νερού, εις το νερόν τοϋτο, το όποιον γίνεται λευκόν και γαλακτώδες, θέτομεν τα φά και τα άφίνομεν έντός αυτού μερικας ήμέρας. Τα φά πρέπει να είνε νωπότατα, έννοείται, αν θέλωμεν να τα

διτηρήσωμεν νωκά μήνας ολοκλήρους, πρέπει να είνε νωπά από την ήμέραν κατά την οποίαν έπιχειρούμεν να τα διατηρήσωμεν. Το κέλυφος σκεπάζεται με έλαφρόν στρώμα ασβέστου και τοιουτοτρόπως οι πόροι κλείονται. Τα φά αυτά, άφ' οϋ στεγνώσουν εις τον άέρα, τοποθετούμεν εις κιβώτιον γεμάτον από στάκτην, τώρα δε ο άήρ, δσον και

αν θέλη, δεν θα κατορθώση να έμβη εις τα φά.

Τον χειμώνα, όταν εις τον όρνιθώνα ή όρνις θα έχη σκηκωμένα τα πτερά της από το ψύχος και δεν θα γεννηΐ, ή καλή οίκοκυρά θα πηγαίνη εις το κιβώτιον, όπου θα περιμένουν τα φά άδλαβή και νωπά, έντός της κλίνης των, της κατεσκευασμένης από λεπτήν στάκτην.

ΚΑΙΕΙ!

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Η Φιφή προγευματίζει!

Έπάνω εις το τραπέζι, μέσα εις ένα πιάτο είνε το ψωμάκι του βουτήματος, και παρέκει το φλυτζάνι με το τσάι. Το πιάτο που κρατεί ή Φιφή με τα δύο χέρια της, έν φ' οι δύο άγκώνες της άκουμποϋν, ες το τραπέζι, έχει γάλα και λίγο τσάι.

Βλέπετε τον άχνόν που ύψώνεται από το πιάτο και από το φλυτζάνι; Και το τσάι και το γάλα είνε πολύ ζεστά. Η καιμένη ή Φιφή έχει μεγάλη όρεξι να πιη, αλλά καιεί και με τα εύμορφα κεραστίνια χείλη της φυσά εις το πιάτο της, και περιμένει ήσυχα να κρυώση, και δεν βιάζεται.

Τι θα εγίνετο αν δεν είχε ύπομονή, ή ήθελε να πιη, όπως όπως; Θα έκαίε τα χείλη της, τη γλώσσά της και οϋτε θα έννοιαβε καμμίαν εύχαριστήσιν από το αγαπημένον της ποτόν.

Και όμως πόσα παιδια δεν έχουν αυτήν την ύπομονήν, δεν έχουν αυτήν την έξουσίαν εις τον έαυτόν των! Όταν έχουν γλυκίσματα κοντά των δεν εμπορούν να κρατηθούν, να φάγουν δσον πρέπει, όταν πρόκειται να διασκεδάσουν, δεν προσμένουν να έλθη ή ώρα που πρέπει, και δεν διασκεδάζουν δσον πρέπει, δεν εμπορούν να κρατηθούν.

Αυτά τα παιδια εγώ δεν τ' αγαπάω και τον έαυτόν των βλέπτουν και τους άλλους λυποϋν.

Παιδια όμως, όπως την Φιφήν, που εμπορούν και



κάμνουν, ό,τι πρέπει και όταν πρέπει, τέτοια γνωστικά και φιλότιμα παιδια τα αγαπάω και τα εκτιμώ.

Φύσα, καλή μου Φιφή, το γαλατάκι σου με το τσάι, σε λίγο δεν θα καιή πλέον και θα το πιης με εύχαριστήσι. Έχεις νου πού σου λέγει τί να κάμης και πότε να το κάμης. Φύσα λοιπόν το γαλατάκι σου με το τσάι που σκορπίζει τόσον ωραϊόν άχνόν.

ΚΑΛΗ ΚΑΡΔΙΑ

ΔΙΑΔΟΧΙΚΗ ΣΚΗΝΗ ΠΡΟΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΙΝ

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΕΥΦΡΑΣΙΑ μικρά έπαιτις, 7 ετών. ΕΙΡΗΝΗ μικρά έπαιτις, 7 ετών.

[Η Ευφρασία κεντά μετά προσοχής πλησίον μικράς τραπέζης].

ΕΥΦΡΑΣΙΑ [Βυερομένη αιφνιδίως]. Κάποιος κτυπά! Δεν θ' ανοίξω, απ' ούδ' είνε εδώ η μητέρα. Μα ποιος να είνε; Άς ιδώ από τ' παράθυρο. [Πηγαίνει εις τ' παράθυρον και επιστρέφει]. Είνε ένα πτωχό κορίτσι και ζητεί έλεημοσύνη. Νά του ρίψω μίαν πεντάραν; [Σκαλίζει εις τ' θυλάκιόν της]. Δεν έχω! Τι κρίμα! Ούτε μία πενταρούλα δεν έχω. Κ' έξω βρέχει, κατακλυσμός! Πάλι κτυπά τ' καίμενο τ' κορίτσι! Ω, η μητέρα δεν θά με μαλώση. Τρέχω να του ανοίξω!...

ΕΥΦΡΑΣΙΑ. Είσαι μουσκεμια! Πόσο θά κρυώνης! Έλα κοντά 'ς τ' φωτιά. Κάθησε 'ς τ'ν καθέκλα μου και ζεστάσου' διατί τρέχεις μέσα 'ς τ' δρόμο με τέτοιον καιρόν; Πού είνε η μητέρα σου; ΕΙΡΗΝΗ. [Χαμηλώνουσα τ'ν κεφαλήν της]. Δεν έχω μητέρα

ΕΥΦΡΑΣΙΑ. Και ο πατέρας σου δεν φροντίζει δια σέ;

ΕΙΡΗΝΗ. Ο πατέρας μου είνε άρρωστος 'ς τ' κρεβάτι. Δεν μπορεί να δουλέψη είνε πιασμένα τ' δύο πόδια του.

ΕΥΦΡΑΣΙΑ. Πηγαίνεις 'ς τ' σχολείο;

ΕΙΡΗΝΗ. Ντρέκομαι! Δεν έχω υποδήματα και τ' φόρεμά μου είνε ξεσχισμένο. Κ' έπειτα δεν μπορώ ν' αφήσω τ'ν πατέρα μου.

ΕΥΦΡΑΣΙΑ. Πώς σε λένου;

ΕΙΡΗΝΗ. Ειρήνη.

ΕΥΦΡΑΣΙΑ. Καίμενη Ειρήνη! Τ' πόδια σου είνε κατακόκκινα. Πώς δεν κρυώνεις να πατάς επάνω 'ς τ' πέτρες! Περίμενε! θά πάγω να σου φέρω ένα ζευγάρι από τ' δικά μου υποδήματα. [Βήρχειται και επανέρχεται φέρουσα τ' υποδήματα]. Πάρε τα' η μητέρα δεν θά δυσαρεστηθή.

ΕΙΡΗΝΗ. [Με τόνον γεμάτων από ευγνωμοσύνη]. Ω! ευχαριστώ. Τώρα θά μπορού να περιπατώ χωρίς να κερκωμαι. Πόσο θά ευχαριστηθή ο καίμενος ο πατέρας μου! Χθες βράδυ ήτο πολύ λυπημένος και μου έλεγε 'Τί δυστυχία, κόρη μου, να μη μπορώ να σου αγοράσω παπούτσια. Άλλοίμονο 'ς εκείνο τ'ν πατέρα που είνε άρρωστος και φτωχός και βλέπει να υποφέρει το παιδί του!'

ΕΥΦΡΑΣΙΑ. Άλήθεια! πόσο θά λυπάται!...

ΕΙΡΗΝΗ. Να γινώτανε τουλάχιστον καλά ο πατέρας μου! Αν μπορούσε να περιπατήσει θά είχαμε λίγα χρήματα 'ς τ' σπιτι. Θά μου αγοράζε φόρεμα, υποδήματα. Θά μ' έδωσαν σαν τάλλα τ' κορίτσια και θά πήγαινα και 'ς τ' σχολείο.

ΕΥΦΡΑΣΙΑ. Ήλθε ο ιατρός να ιδή τ'ν πατέρα σου;

ΕΙΡΗΝΗ. Όχι! Δεν ήλθε! όσο μπορούσε και περπατούσε ο πατέρας μου, δεν τον έφώναζε! ένόμιζε πως θά περάση' όταν έπεσε 'ς τ' κρεβάτι, μου είπε: 'Τί να φωνάξω τ'ν ιατρό, απ' ούδ' είνε λεπτά ν' αγοράσωμε τα ιατρικά!'

ΕΥΦΡΑΣΙΑ. Δεν έχετε καθόλου χρήματα; Όλοι έχουν, γιατί χωρίς χρήματα πώς ν' αγοράση κανείς όσα χρειάζονται δια τ' σπιτι; Η μητέρα κάθε λίγο ανοίγει τ' πορτοφόλι της και βγάζει χρήματα. Και κάθε φορά φευρίζει: 'Τί γρήγορά που φεύγουν τ' χρήματα! Πώς ακρίβηναν όλα τ' πράγματα! Δια τ' παραμικρό πράγμα χρειάζεται κανείς χρήματα και χρήματα σήμερα.' Και σεις πώς κάμνετε;

ΕΙΡΗΝΗ. Ημεις δεν έχουμε πορτοφόλι! έχουμε ένα τραπέζι, ένα κρεβάτι και δύο καθέκλες 'ς τ' συρτάρι του τραπέζιού είχα μερικές δεκάρες. Όσο έδαστοσαν τ' λεπτά αγοράσα ψωμί, μ' αυτό έπερνούσαμε από τότε που είνε άρρωστος ο πατέρας! μα σήμερα τ' συρτάρι δεν είχε πλεία τίποτε μέσα, και έβγηκα... [Χαμηλώνουσα τ'ν κεφαλήν της] να ζητήσω πεντάρες... από τ'ους διαβάτας!...

ΕΥΦΡΑΣΙΑ. Καίμενη Ειρήνη! Και δεν θ' αγοράσες βέβαια ψωμί, γιατί σ' έπιασε η βροχή και στάθηκες κάτω από τ' θύρα μας.

ΕΙΡΗΝΗ. Δεν έτολμούσα να ζητήσω δυνατά έλεημοσύνη, δεν έβγαίνε η φωνή μου. Και οι διαβάται έπερνούσαν χωρίς να με προσέξουν. Τότε έπιασε και η βροχή, έφοδήθηκα και έκτύπησα τ' θύρα σας... από χθές δεν έβαλα τίποτα 'ς τ' στόμα μου...

ΕΥΦΡΑΣΙΑ. Ω, Θεέ μου! Πώς ήθελα να ήτανε εδώ η μητέρα μου! Τρέχω να σου φέρω ψωμί. Περίμενε!

ΕΙΡΗΝΗ. [Στηριζομένη επί της χειρός της]. Πόσο κουρασμένη είμαι!

ΕΥΦΡΑΣΙΑ. [Έρχεται φέρουσα μεγάλο ψωμί, τ' όποιον κόπτει με τ'ς χειράς της]. Δεν είμπορώ να τ' κόψω με τ' μαχαίρι, αλλά φάγε... φάγε... όσο θέλεις, όλο δικό σου είνε... Τώρα θυμήθηκα, έχω και μία πεντάρα που μου έδωκεν η μητέρα μου τ'ν Κυριακή ν' αγοράσω ό,τι θέλω τ' αγοράζω άργότερα. [Σκαλίζει]. Πού να είνε; 'ς αυτό εδώ τ' κουτί. [Σκαλίζει]. Ά, να την! πάρε την... Μονάχα αυτήν έχω.

ΕΙΡΗΝΗ. [Άφ' ού έβγαλεν εν ταμίχιον άρτου]. Ευχαριστώ! Τι ώραίο που είνε τ' ψωμί! [Παρατηρούσα τ' υποδήματα, τ' ψωμί, και τ'ν πεντάραν]. Άχ! πόσο θά ευχαριστηθή ο καίμενος ο πατέρας μου!

ΕΥΦΡΑΣΙΑ. Τρέχα γρήγορα να τον εβρεις. Έγώ θά προσμείνω νάρθη ή μητέρα, να της ειπά τί έκαμα 'ς τ'ν άπουσία της. [Υψώνουσα τ'ν δάκτυλον]. Γιατί εγώ δεν κρύβω τίποτε από τ'ν μητέρα! Θά τ'ν παρακαλέσω νάρθη να σας ιδή και να με πάρη και μένα μαζί της. Πού κάθεσθε;

ΕΙΡΗΝΗ. Όχι μακριά απ' εδώ, εις τ' δρομάκι πούνε 'ς τ'ν άκρη του δρόμου σας. Έπάνω από τ'ν θύρα μας είνε τ' φανάρι! μόνο ένα είνε 'ς εκείνο τ' δρομάκι.

ΕΥΦΡΑΣΙΑ. Ένόησα! δεν θά το λησμονήσω! εγώ θά φέρω τ'ν μητέρα.

ΕΙΡΗΝΗ. Και ξεύρει, λές, η μητέρα σου τί πρέπει να γίνη δια να γιάνη ο πατέρας μου;

ΕΥΦΡΑΣΙΑ. [Μετά βεβαιότητα]. Ω! η μητέρα είνε πολύ καλή! θά ειπή τ'ν πατέρα να όμιλήση εις κάποιον, να στείλη ιατρόν και θά φροντίση και δια τ' ιατρικά.

ΕΙΡΗΝΗ. Θά είσθε πλούσιοι λοιπόν, αί;

ΕΥΦΡΑΣΙΑ. Ά! όχι! δεν πιστεύω. Μα η μητέρα λέγει πάντα πως δεν είνε ανάγκη να είνε κανείς πλούσιος δια να κάμη τ' καλόν.

ΕΙΡΗΝΗ. [Μετ' έκπληξως]. Μπα! εγώ έτσι ένόμιζα!

ΕΥΦΡΑΣΙΑ. Όχι! όχι! Να κάνη κανείς τ' καλό είνε μυστικό που δεν τ' ξεύρουν όλοι! η μητέρα μου είπε πολλές φορές πως θά το μάθω κοντά της σιγά σιγά όσο μεγαλώνω. Τ' καλό εμπορεί ο καθείς να τ' κάμη, φθάνει να διδή ό,τι εμπορεί, με καλή καρδιά.

[Μίμησις] ΑΙΜ.—ΕΙΜΑΡ.

Η ΑΡΑΧΝΗ

Η άραχνη είνε έντομον, τ' δέ σώμα της έχει μίαν μόνον έντομήν, διατερούσαν αυτό εις δύο μέρη! εκ τούτων τ' έν είνε η κεφαλή και ο θώραξ συνηνωμένα, τ' δέ άλλο, τ' όπισθιον κύτος.

Δεν έχει πτερά, ούδέ τ'ς κεραίας τ'ς οποίας έχουν εις τ'ν κεφαλήν των αι μύται και άλλα έντομα. Είς τ'ν θώρακα έχει όκτώ πόδας τριχωτούς, όπλισμένους εις τ' άκρα μ' γαιφούς δνυχας.

Αί άραχναι έχουν εν έξ έως όκτώ όφθαλμούς, όταν δ' έξέρχονται τ'ν νύκτα εις κνήγιον, οι όφθαλμοί ούτοι λάμπουσιν εις τ' σκοτός.

Είνε άσχημον και μισητόν ζώον. Τινές εκ τών άραχνών είνε δηλητηριώδεις και επικίνδυνοι όχι μόνον εις τ' ζώα αλλά και εις τ'ν άνθρωπον.

Άξία θαυμασμού είνε η άραχνη δια τ'ν λεπτούφαντον ιστόν αυτής. Είς τ' όπισθιον άκρον τ'ς κοιλίας έχει έξογκώματά πνα τρυπημένα ως κάσινον! εκ τών όπών δέ τούτων έξέρχεται όλη τ'ν κτή, τ'ν όποιαν αι άραχναι προσκολλώντι επί στερεών σωμάτων, έπειτα δέ τανύουσιν ως νήμα.

Τοιαύτα νήματα εκτείνουσι μακρά και παράλληλα από δένδρου εις δένδρον, ή από τοίχου εις τοίχον, και δια τών ποδών των πλέκουσι μετά θαυμασίας τέχνης τ' δίκτυόν των, ή φαινούντι τ'ν ιστόν των! Διότι τ' όφασμα τούτο άλλοτε έχει σχήμα δικτύου και άλλοτε ιστού πυκνού, άλλοτε είνε κάθετον, άλλοτε όριζόντιον και άλλοτε χωνοειδές.

Η άραχνη άρ' ού άποτελειώση τ' όφασμά της κάθηται εις κρόκτην τινά και ένεδρεθεί η κρέματα από κλωστήν τινά παύουσα δήθεν. Μύται, κώνωπεσ και άλλα έντομα πετώντα χωρίς υποψίαν έμπικτούν εις τ' δίκτυον, τ' όποιον είνε άφανές σχεδόν, και έμπεριπλέκονται έντός αυτού. Η παραμονεύουσα άραχνη ταχέως άναρριχωμένη τότε έπιπίπτει άστραπηδόν κατά τ'ν θύματός της' και αν μ'ν είνε μικρόν και άσθενές ζώοφιον, τ' άπονεκρώνει δια τινων δηγημάτων και τ' τρώγει! αν δέ είνε μεγαλειτερον και επικίνδυνον, πλησιάζει μετά πολλής προσοχής, τ' άφίνει να κουρασθή παλατών με τ' δεσμά έντός των όποιων συνελήθη, ή προσκαθει να τ' περιτυλίξη δια νημάτων και να τ' συσφιγή δια να νεκρωθή.

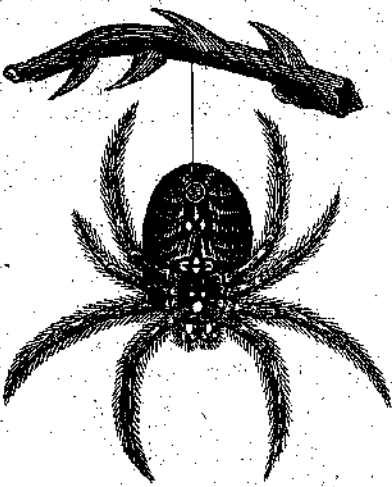
Γάργαροι διάφορα είδη άραχνών. Συνηθεστάτη παρ' ήμιν είνε η λεγομένη Άπείρος, τ'ς οποίας τ' άκτινοειδές δίκτυον είνε αξιοθαύμαστον δια τ'ν καυσιότητα των γραμμών και των διατερέσεων του. Είνε δέ μαύρη και έχει εις τ' σώμα της λευκάσ κηλίδας σταυροειδείς. Τ' δίκτυον αυτής τ' όμοιον πρ'ς τροχόν πλέκει αυτή εις μέρος όπου υπάρχει ρεύμα άέρος, διότι τούτο παρασύρει πρ'ς τ' δίκτυον τ' μικρά έντομα! δια τ'ν λόγον τούτον η άραχνη αυτή εύρίσκει εις άνοικτά παράθυρα, εις όπας υπογείων και άλλα όμοια μέρη.

Άλλαι άραχναι πλέκουσι τ'ν ιστόν αυτών εις τ'ς γωνίας των οικιών! ο ιστός άπλοῦται όριζοντίως ως σινδόνη βαθυλωμένη εις τ' μέσον! εις δέ τ' άκρον ύπάρχει σωλήν έντός τού όποιου κρύπεται η άραχνη! άλλαι κατασκευάζουσι τ'ν φωλεάν των έντός των πετρών ή των χωμάτων, άλλαι δέ τ'ν πλέκουσι στρογγύλην κρεμώσαι αυτήν καθέτως μεταξυ των δένδρων.

Αί άραχναι είνε πολύ φιλέριδες και άταμεταξύ των άκόμη, άλλα πρ'ς τ' άφ' των είνε τρυφερώταται! πολλαι δ' έξ αυτών φέρουσιν αυτά μαζί των έντός σάκκου, όστις κρέματα εκ τ'ς κοιλίας των. Τ' φθινόπωρόν γεννώντι ένατό περίπου φά, τ' όποια έγυλίσουσιν έντός σφαιροειδούς βομβυχίου. Έκεί μέσα μένουσι

τά φά τ'ν χειμώνα, τ' δέ νεογνά έξέρχονται τ'ν Άπρίλιον.

Πολύ περίεργον είνε δι τ' αι άραχναι έχουν άκριβή προαισθησιν τ'ς μελλούσης καταστάσεως τ'ς ατμοσφαιρας! αν παραδείγματός χάριν επικρατή βροχερός καιρός και μέλλη μετά τινας ήμέρας να έπέλθη αίθρία, αι άραχναι άρχίζουσι να φανώνται τ'ν ιστόν των. Η ιδιότης αυτή προσδίδει ένίοτε μεγάλην σημασίαν εις τ'ς άραχνας, ως δύναται να μαρτυρηση και τ' έξής ιστορικόν ανέκδοτον.



Η οικική άραχνη Άπείρος.

Πόλις τις έπολιορκείτο πολύν καιρόν εν όρα χειμώνας. Οι κολιορκηται ένεκα τ'ς συνεχούς κακοκαιρίας και των βροχών άπελπισθέντες άπεφάσιον να λύσωσι τ'ν πολιορκίαν και ν' αναχωρήσωσι.

Εν φ' δέ προητοιμάζοντο πρ'ς τούτο, εις έξ του στρατεύματος γνώριζον καλώς τ'ς συνηθείας των άραχνών, παρετήρησεν δι τ' αι άραχναι ήρχισαν να φανώνται μετά πολλής προθυμίας τ'ους ιστούς των. Έκ τούτου προεμάντευσεν δι μετ' όλίγον έμELLE να παρελθη η κακοκαιρία! ο στρατός έμεινε, και πραγματικώς μετ' όλίγον επήλθεν αίθρία και η πολιορκουμένη πόλις έκυριεύθη.

ΦΙΛΟΖΩΓΙΟΣ

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

—Κουριεκεφαλάκη, λέγει η Κυρία έξερχόμενη. Αν έλθη αύτός ο κύριος που θέλει να νοικήση τ' σπιτι, ή η κυρία του, να τους ειπής να με περιμένουν! δεν θάρρηγον έγω.

Μετ' όλίγον κύριός της κρούει τ'ν θύραν, και ο Κουριεκεφαλάκης άνοίγειν:

—Ά! θά είσθε ο κύριος που θέλει να νοικήση τ' σπιτι;

—Όχι, άποκρίνεται εκείνος.

—Όποτε λοιπόν θά είσθε η κυρία του! όρίστε μέσα.

Εστίαη υπό του Αισιωνοκάρου Αισιωνά.

Πτωχός.—Άιγο ψωμί για τ'ν Θεό, παιδιά μου! Κωστάκης.—Μα! μαμά, τρώγει και ο Θεός ψωμί! Και σύ μου έλεγεσ δι τ'ν τρώγει είπατε! Κωστάη υπό του Αισιωνοκάρου Αισιωνά.

ΑΔΕΛΦΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ"

Ναι, Αισιωνο Περιστεράκη, έπ'ρες τρίτον βραδειόν εις τ'ν 40ον διαγωνισμόν και γράψε μου ποίον τόμον να σου στείλω εις άνάμνησιν. Άς βάλη και ο Ζωηρός Νεβρός τ' δυνάτα του να βραβευθή και αυτός. Σε συγχαίρω εγκορδίως δια τ'ν επέτειον των γενεθλίων σου.

Άδικα κοπιάζεις, φιλέτη! Όλγα Ζωγραφάκη, να γράψης και τ'ς πνευματικας άσκήσεις των όποιων εύρίσκεις τ'ν λύσιν. Ο άριθμός μόνον και η λύσις άρκει.

Άποφασίς χρειάζεται. Καρδερίνα, δι' όλα τ' πράγματα, και δια τ' εύκολότερα άκόμη. Τί εύκολότερον άπό τ' να γράψης μίαν επιστολήν εις έμέ, να ειπής δι τ' θέλες εις μίαν φίλην σου ήτις σε αγαπά και τ'ν αγαπάς; και όμως ένω επί δύο έτη έσούπευσαι να τ'ο πράξησ, όλον εν άνέβαλλες. Τώρα που ήρχισες έμμεσα και αι δύο εύχαριστιέμενα.

Εκ των τριών ψευδώνυμων αυτό κράτησε. Ταχέως Όθρησθ! Μεταξυ των πνευματικών άσκήσεων τ'ς οποίας δημοσιάζω, υπάρχουν και εύκολαι δια τους μικρούς και δυσκολότεραι δια τους μεγάλους. Σε, δια να μη στενοχωρησαι, πρέπει να λύης μόνον τ'ς πρώτας.

Πάρα πολύ έχάρηκα δια τ'ν άναρρώσιν σου, Άνδρέη Σεραφείμα. Έβχομαι να έχη ήδη έντελής θεραπειή και η Φίλιππος Ιελείδου. Αυτή η Παρά! πόσους φίλους μου προσέβαλεν έσέως! Σ' ευχαριστώ πολύ, Ουρανέ της Μιτυλήνης, δια τ'ς θερμάς έκφράσεις σου. Ο κ. Άκριδος άκόμη δεν έβάνη.

Και εκ των ιδιων σου πνευματικών άσκήσεων, Δυκοβργε, και εκ των του Μαρτείου των Δελφών θά δημοσιεύω τ'ς έγγραφοί σου. Σας εύχομαι παραστικά.

Οι δύο αυτοί φίλοι του Αισιωνοκάρου Άθρησθ, φίλε Γ. Αισιαράκη, είνε δύο άδελφοί. Δεν τους έμάντευσεσ άκόμη! Ο ένας είναι σ' Αν έρχης τ'ν άλλον.

Όχι, Τησαβέτα! Δετέ των Άνδρων, γαλιλικας πνευματικας άσκήσεις, δε βλέπει, δεν δημοσιεύω τώρα.

Είμαι εύτυχής, Μικρέ Έθρησθ, μανθάνουσα δι τ'ς διαι. εις τ' σπιτι είσθε κατακαγευμένη μαζί μου, από τ'ν μικρών σου άδελφών η όποια εδεν είξέυρει άκόμη να άναγινώσκη και σε παρακαλει να τ'ς διαβάξης τ' άναγνώσματα δια μικρά παιδία, μέχρι τ'ς μαίμας σου, η όποια «περνά μερικας ώρας άναγινώσκουσα τ' διηγήματά μου και εύχαριστιέται». Ένα φίλκι, σε παρακαλώ, εις τ'ν πρώτην και τ'ς σεβάσματά μου εις τ'ν καλήν σου μητέρα.

Κ' εγώ σε γλυκοφιλώ, Μαρσίτη, και σ' εύχαριστώ δια τ'ς εύχάς σου. Η συμμετοχή σου εις τ'ν διαγωνισμόν πολλήν χαράν μου προένεψ.

Όκτώμισι έτών και είσαι εις τ'ν τετάρτην τάξιν! Ω! εύγε, Τορπέλλη (αυτό τ' ψευδώνυμον προτιμά). Τώρα εις τ'ν αρχήν λ'ς τ'ς εύκολότερας πνευματικας άσκήσεις, έως να συνηθίσης.

Άλλα τόσα φίλά σ'ς σέλλω κ' εγώ. ΑΔ-κυών της Φρεατός, και περιμένο γράμματά σας.

ΑΙ Μεταμορφώσεις, περί των όποιων πλείστοι όσοι μ' έρωτούν, λύουσι δια τ'ς μεταβάσεως από μίας λέξεως εις άλλην διαφέρουσιν κατά εν μόνον γράμμα ή κατά τ'ν ιονισμόν. Η διαφορά δύναται να έγκειται είτε εις τ'ν μεσατερπήν ένός στοιχείου τ'ς προηγουμένης λέξεως εις άλλο, είτε εις τ'ν άποβολήν ή τ'ν προσθήκην ένός στοιχείου! αι διεφογήν θεωρούται είτε ως δύο είτε ως εν γράμμα, επίσης και τ' δύο όμοια σύμφωνα ήτοι τ' αλλ, μμ, νν, ρρ, σσ, γγ, έε, κ.τ.λ. Η τήρησις τ'ς όρθογραφίας είνε άπαραίτητος. Πρ'ς εύκολότεραν κατανόησιν παρατηρήσατε τ'ς λύσεις των ύκ' άριθ. 7—8 και 24—25 μεταμορφώσεων.

